

(Vilniaus Vladislavo Sirokoslės gimnazijos ugdymo plano priedas Nr.8)

PATVIRTINTA

Vilniaus Vladislavo Sirokoslės
vidurinės mokyklos direktoriaus
2016 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. V- 93
(Vilniaus Vladislavo Sirokoslės gimnazijos
direktoriaus 2017 m. birželio 21 d.
įsakymo Nr. V-118 redakcija).

**VILNIAUS VLADISLAVO SIROKOSLĖS GIMNAZIJOS
PAGALBOS MOKINIUI TEIKIMO
TVARKOS APRAŠAS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Gimnazijos švietimo pagalbos mokiniui teikimo tvarkos aprašas (toliau – tvarka) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu (Žin., 1991, Nr. 23-593; 2011, Nr. 38-1804); Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymu (Žin., 2007, Nr. 80-3214; 2010, Nr. 54-2644, 157-7969); Mokyklos Vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. V-579 (Žin., 2011, Nr. 45-2121); Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. V-1393 (Žin., 2004, Nr.,100-3729; 2009, Nr. 44-1724; 2011, Nr. 99-4675); Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795 (Žin., 2011, Nr. 122-5771); Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 08 d. įsakymu Nr. V-1229 (Žin., 2011, Nr. 92-4396); Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 08 d. įsakymu Nr. V-1228 (Žin., 2011, Nr. 92-4395); Psichologinės pagalbos švietimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 05 d. įsakymu Nr. V-1215 (Žin., 2011, Nr.88-4220).
2. Ši tvarka reglamentuoja gimnazijos darbuotojų – pagalbos mokiniui specialistų, sveikatos priežiūros specialisto, klasės vadovų, mokytojų ir gimnazijos vadovų veiklą, susijusią su mokinių socialinių, pedagoginių, psichologinių poreikių tenkinimu, leidžiančią didinti ugdymo (si) veiksmingumą.
3. Tvarka nustato mokinių švietimo pagalbos organizavimą, formas ir rūšis, padedančias mokiniui įgyvendinti teisę į mokslą.
4. Švietimo pagalbos **tikslas** – padėti užtikrinti veiksmingą mokinių ugdymąsi ir mokymąsi gimnazijoje bei sudaryti prielaidas pozityviai vaiko socializacijai ir pilietinei brandai.
5. Švietimo pagalbos **uždaviniai**:
  - 5.1. užtikrinti mokinių saugumą gimnazijoje;
  - 5.2. šalinti priežastis, dėl kurių mokiniai negali lankyti gimnazijos ar vengia tai daryti;
  - 5.3. užtikrinti vaikų mokymąsi pagal privalomojo ugdymo programas iki 16 metų;
  - 5.4. kartu su tėvais (globėjais, rūpintojais) padėti mokiniams pasirinkti ugdymo(si) programą ir planuoti tolesnį mokymąsi;
  - 5.5. sudaryti sąlygas gabių mokinių ugdymui(si);
  - 5.6. padėti mokiniams adaptuotis gimnazijoje ar naujoje ugdymo pakopoje;
  - 5.7. teikti reikalingą psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę pagalbą.
6. Švietimo pagalbos teikimo **principai**:

- 6.1. lygios galimybės – kiekvienam mokiniui užtikrinamas pagalbos prieinamumas;
- 6.2. visuotinumasis – pagalba teikiama visiems gimnazijos mokiniams, kuriems jos reikia;
- 6.3. kompleksiskumas – pagalba teikiama pagal poreikį kartu su kitomis švietimo sistemos pagalbos mokiniui teikimo formomis;
- 6.4. decentralizacija – šeimos, visuomenės bei kitų institucijų dalyvavimas;
- 6.5. individualumas – pagalba teikiama atsižvelgiant į konkretaus mokinio problemas;
- 6.6. veiksmingumas – remiamasi profesionalia vadyba, tinkamais ir laiku priimtais sprendimais.

II. ŠVIETIMO PAGALBOS GAVĖJAI, TEIKĖJAI, FORMOS IR RŪŠYS

7. Švietimo pagalbos gavėjai: gimnazijos mokiniai, mokytojai, mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai).
8. Švietimo pagalbos teikėjai: mokytojai, klasių vadovai, socialinis pedagogas, specialusis pedagogas, logopedas, sveikatos priežiūros specialistas, gimnazijos vadovai.
9. Švietimo pagalbos formos:
  - 9.1. individualus darbas su mokiniu:
    - 9.1.1. turinčiu specialiuju ugdymosi poreikiu;
    - 9.1.2. mokomu namuose;
    - 9.1.3. besimokančiu pagal priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programą (iškilus mokymosi sunkumams);
    - 9.1.4. darbas su gabiais mokiniais;
    - 9.1.5. darbas su mokiniais padedant planuoti studijas, karjerą;
    - 9.1.6. iškilus individualioms problemoms;
  - 9.2. darbas su klase ar grupe:
    - 9.2.1. ugdymo dalyviu tarpusavio santykiu reguliavimas;
    - 9.2.2. konsultacijos;
    - 9.2.3. psichologiniai ar sociologiniai tyrimai;
    - 9.2.4. specialiojo pedagogo ir/ar logopedo grupiniai ir individualus užsiemimai;
    - 9.2.5. karjeros planavimo informacijos sklaida;
    - 9.2.6. sveikatinimo veiklu vykdymas.
  - 9.3. darbas su mokinio šeima ar jo atstovais pagal įstatymą:
    - 9.3.1. pagalba sprendžiant problemas, trukdančias mokinio ugdymo(si) procesui;
    - 9.3.2. pagalba pasirenkant būsimą profesiją;
    - 9.3.3. tėvu (globėju, rūpintoju) ir gimnazijos bendradarbiavimo stiprinimas.
  - 9.4. darbas su gimnazijos bendruomene:
    - 9.4.1. saugios aplinkos kūrimas ir palaikymas;
    - 9.4.2. savivaldos aktyvinimas.
  - 9.5. darbas su socialiniais partneriais (Vilniaus m. 1-ojo policijos komisariato nepilnamečiu reikalų inspektore, Fabijoniškiu, Šnipiškiu seniūnijos socialiniais darbuotojais, Vaiko teisiu apsaugos tarnyba, Vilniaus m. PPT ir kt.) siekiant užtikrinti pagalbos veiksmingumą.
10. Švietimo pagalbos teikimo rūšys:
  - 10.1. konsultavimas (mokinio, mokiniu grupės, mokytoju, tėvu (globėju, rūpintoju) siekiant padėti išsiaiškinti ir suprasti tai, kas vyksta jų gyvenimo ir mokymosi erdvėje, padedant mokytis, naujai elgtis, geriau pažinti save ar pasirinkti profesiją);
  - 10.2. ugdymo diferencijavimas mokiniui ar mokiniu grupei, siekiant sudaryti palankias sąlygas tiek gabiu tiek mokymosi problemu turinčiu mokiniu ugdymui;
  - 10.3. socialiniu ir gyvenimo įgūdziu formavimas – ugdomas gebėjimas priimti sprendimus ir spręsti problemas, kūrybiškai ir kritiškai mąstyti, bendrauti, pažinti save, elgtis visuomenėje priimtinais būdais, valdyti emocijas, sveikos gyvensenos įgūdžiai;
  - 10.4. elgesio korekcija, socialiai priimtino elgesio modeliavimas;
  - 10.5. nusikalstamumo, gimnazijos nelankymo, alkoholio, tabako ir kitu psichiką veikiančiu medžiagu vartojimo, savižudybiu, ŽIV/AIDS, prievartos, smurto ir teisės pažeidimu prevencija;

10.6. pagalbos komandos telkimas gimnazijoje (esant reikalui, pasitelkiant šeimą bei socialinius partnerius), siekiant sėkmingai spręsti mokinių problemas.

III. ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMO ORGANIZAVIMAS

11. Mokytojai ir klasių vadovai teikia pedagoginę pagalbą savo klasės mokiniams:
  - 11.1. rūpinasi mokinių asmenybės ugdymo(-si) bei branda;
  - 11.2. siekia pažinti auklėtinių, mokinių poreikius, polinkius, interesus, gabumus, diferencijuoja ir individualizuoja ugdymo procesą;
  - 11.3. domisi ir rūpinasi mokinių sveikata, jų sauga, puoselėja sveiką gyvenseną;
  - 11.4. suteikia mokiniui reikiamą pagalbą pastebėjus, kad jo atžvilgiu taikomas smurtas, prievarta, patyčios ar kitokio pobūdžio išnaudojimas;
  - 11.5. bendradarbiauja su pagalbos mokiniui, sveikatos priežiūros specialistais;
  - 11.6. informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus) apie iškylančias problemas;
  - 11.7. padeda mokiniams spręsti psichologines, socialines, bendravimo, mokymosi ir kt. problemas;
  - 11.8. stebi, analizuoja tėvų (globėjų, rūpintojų) bei socialinės aplinkos poveikį ugdymui(-si).
  - 11.9. mokytojai stebi, analizuoja ir laiku identifikuoja kylančius sunkumus (pastebi, kad mokiniui nesiseka pasiekti bendrosiose programose numatytų konkretaus dalyko pasiekimų, po nepatenkinamo kontrolinio darbo įvertinimo, po ligos ir kt.);
  - 11.10. esant būtinybei informuoja klasės vadovą, mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus);
  - 11.11. mokymosi pagalba integruojama į ugdymo procesą. Mokytojas pritaiko mokymo(si) užduotis, metodus, priemones ir kt.
  - 11.12. mokytojai teikia individualią pagalbą per pamoką, po pamokų pagal konsultacijų grafiką arba kitu su mokiniu suderintu laiku (per „langus“, kt.);
  - 11.13. mokytojai informuoja gimnazijos švietimo pagalbos specialistus, mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus), kartu tariasi dėl pagalbos (jeigu suteikta pagalba neefektyvi);
  - 11.14. organizuoja papildomas konsultacijas IV gimnazijos klasės mokiniams rengiantis brandos egzaminams;
  - 11.15. teikia pagalbą ruošiantis olimpiadoms ir konkursams;
  - 11.16. konsultuoja mokinius jiems renkantis individualų ugdymo planą, brandos egzaminus;
  - 11.17. sukuria vertinimo sistemą palankią mokiniui;
  - 11.18. siūlo dalykų pasirenkamuosius modulius, padedančius įtvirtinti žinias.
12. Pagalbos mokiniui specialistai (specialusis pedagogas, logopedas, socialinis pedagogas, psichologas) teikia psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę ir specialiąją pagalbą:
  - 12.1. Psichologinės pagalbos paskirtis – stiprinti mokinių (vaikų) psichologinį atsparumą ir psichikos sveikatą, prevencinėmis priemonėmis skatinti saugios ir palankios ugdymuisi aplinkos gimnazijoje kūrimą, padėti mokiniams (vaikams) atgauti dvasinę darną, gebėjimą gyventi ir mokytis, aktyviai bendradarbiaujant su jų tėvais (globėjais, rūpintojais). Psichologinė pagalba – teikiama, kai mokinys į psichologą kreipiasi savarankiškai, prašo mokinio tėvai (globėjai/rūpintojai), mokytojai (gavę tėvų (globėjų/rūpintojų) sutikimą), prašo Vaiko teisių apsaugos tarnyba (jeigu tėvai nesirūpina vaiku). Teikiant psichologinę pagalbą vykdoma:
    - 12.1.1. konsultavimas: mokinio asmenybės ir ugdymosi problemų nustatymas, tiesioginio poveikio būdų numatymas, darbas su mokiniu taikant psichologinio konsultavimo technikas, bendradarbiavimas su tėvais (globėjais, rūpintojais), mokytojais ir kitais su mokinio ugdymu susijusiais asmenimis, rekomendacijų jiems teikimas, jų konsultavimas mokinio asmenybės ir ugdymosi problemų įvertinimas ir sprendimas, bendradarbiaujant su mokinio tėvais (globėjais/rūpintojais) ir mokytojais, juos konsultuojant;
    - 12.1.2. vertinimas: mokinio asmenybės ir ugdymosi problemų, galių ir sunkumų nustatymas, psichologinis mokinio įvertinimas atliekant pirminį specialiuųjų ugdymosi

- poreikių vertinimą;
- 12.1.3. švietimas: mokinių, tėvų (globėjų, rūpintojų), mokytojų švietimas vaiko raidos psichologijos, pedagoginės ir socialinės psichologijos klausimais;
  - 12.1.4. psichologinių problemų prevencija: psichologinių problemų prevencijos poreikio įvertinimas (gimnazijos bendruomenės grupių tyrimas), prevencinių priemonių bei programų rengimas ir įgyvendinimas, psichologinių krizių prevencija, intervencija ir postvencija;
  - 12.1.5. bendradarbiavimas su klasių vadovais, kitais pedagogais, specialistais, gimnazijos administracija sprendžiant mokinių psichologines - pedagogines problemas, ieškant efektyvių pagalbos būdų.
- 12.2. socialinė pedagoginė pagalba, padedant mokiniui įgyvendinti jo teisę į mokslą, užtikrinti jo saugumą gimnazijoje, teikiama mokiniui, tėvams ar teisėtiems vaiko atstovams, mokytojams ir kitiems gimnazijoje dirbantiems specialistams. Ją teikia socialinis pedagogas:
- 12.2.1. problemų, susijusių su įvairiais mokiniams kylančiais sunkumais (pagrindinių vaikų reikmių tenkinimo, saugumo užtikrinimo) vertinimas ir sprendimas;
  - 12.2.2. darbas su mokiniais, priklausomais nuo alkoholio, narkotinių medžiagų, patiriančiais seksualinį ar fizinį išnaudojimą;
  - 12.2.3. pagalba tėvams ar teisėtiems mokinio atstovams ugdant savo vaiką (suprasti jo socialinius ir psichologinius poreikius, jų tenkinimo svarbą, geriau suprasti tėvų teises ir pareigas);
  - 12.2.4. bendradarbiavimas su klasių vadovais, kitais pedagogais, specialistais, gimnazijos administracija sprendžiant mokinių socialines-pedagogines problemas, ieškant efektyvių pagalbos būdų;
  - 12.2.5. bendradarbiavimas su klasių vadovais rūpinantis mokinių socialinių įgūdžių ugdymu.
- 12.3. specialiosios pedagoginės ir specialiosios pagalbos paskirtis – didinti specialiųjų poreikių mokinių ugdymo(-si) pagalbos veiksmingumą.
- 12.3.1. specialiosios pedagoginės pagalbos mokiniams teikėjai – specialusis pedagogas ir logopedas.
  - 12.3.2. specialiosios pagalbos mokiniams teikėjai – mokytojo padėjėjai. Mokytojo padėjėjo paslaugos teikiamos mokiniui ar (ir) mokinių grupei, turinčiai vidutinių, didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių ir dėl įgytų ar įgimtų sutrikimų negalinčiai savarankiškai dalyvauti ugdymo procese.
  - 12.3.3. specialioji pedagoginė ir specialioji pagalba teikiama, kai ją skiria gimnazijos Vaiko gerovės komisija ar VPPT, tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimu. Gimnazijos Vaiko gerovės komisijos paskirtos specialiosios pagalbos gavėjų sąrašą, komisijos pirmininko suderintą su VPPT, tvirtina gimnazijos direktorius.
13. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas dirba bendradarbiaudamas su gimnazijos bendruomene, kitais sveikatos priežiūros, psichologinės bei socialinės pedagoginės pagalbos ir kitų suinteresuotų tarnybų specialistais:
- 13.1. teikia sveikatinimo veiklos metodines konsultacijas mokytojams, mokiniams, jų tėvams (globėjams, rūpintojams) bei kaupia metodinę ir informacinę medžiagą mokinių sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo klausimais;
  - 13.2. teikia pagalbą mokiniams ugdant sveikos gyvensenos ir asmens higienos įgūdžius;
  - 13.3. dalyvauja organizuojant mokinių maitinimo priežiūrą, skatinant sveiką mitybą bei sveikos mitybos įgūdžių formavimą.
14. Gimnazijos Vaiko gerovės komisija:
- 14.1. organizuoja ir koordinuoja prevencinį darbą, švietimo pagalbos teikimą mokiniams, mokytojams, mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams), saugios ir palankios vaiko ugdymui aplinkos kūrimą;
  - 14.2. organizuoja švietimo programų pritaikymą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, atlieka mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus poreikius, atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pirminį įvertinimą ir atlieka kitas su vaiko gerove susijusias funkcijas.

15. Ugdymo karjerai koordinatorius:

- 15.1. teikia sistemingas, kokybiškas ir inovatyvias ugdymo karjerai konsultacijas mokiniams;
- 15.2. organizuoja integruotas dalyko ir ugdymo karjerai pamokas, klasės valandėles, išvykas į mokymo institucijas bei kitus renginius;
- 15.3. konsultuoja ugdymo karjerai klausimais mokytojus, mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus).

IV. PAGALBOS MOKINIUI TEIKIMO TVARKA

1. DALYKO MOKYTOJAS

Iškilus problemai, informuoja klasės vadovą

2. KLASĖS VADOVAS

Kalbasi su mokiniu, stengiasi išsiaiškinti problemą ir padėti ją spręsti. Esant rimtai problemai, susitinka ir kalbasi su tėvais. Jei negali problemos išspręsti, kreipiasi į specialistus.

3. SPECIALISTAI

**SOCIALINIS
PEDAGOGAS**

LOGOPEDAS

PSICHOLOGAS

**SPECIALUSIS
PEDAGOGAS**

**VISUOMENĖS
SVIEKATOS
PRIEŽIŪROS
SPECIALISTAS**

Kalbasi su mokiniu, veda individualias konsultacijas mokiniams bei jų tėvams, kartu su klasės vadovu kontroliuoja jo lankomumą, stebi mokymosi rezultatus. Reikalui esant, siūlo kreiptis į specialistus kitose tarnybose (VPPT, Vaikų raidos centrą ir kt.). Situacijai nepagerėjus, mokinio problema svarstoma Vaiko gerovės komisijos posėdyje.

4. VAIKO GEROVĖS KOMISIJA

Svarsto mokinio problemų priežastis, siūlo galimus pagalbos būdus. Į VGK posėdžius gali būti pakviesti mokinių tėvai. Esant būtinybei, kreipiasi pagalbos į Savivaldybės administracijos Vaikos gerovės komisiją.

5. SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS VAIKO GEROVĖS KOMISIJA (VAIKO MINIMALIOS IR VIDUTINĖS PRIEŽIŪROS ĮSTATYMAS)

Savivaldybės administracijos Vaikos gerovės komisijos teikimu Savivaldybės administracijos direktorius vaikui skiria priežiūros priemonę

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Darbo patirtis ir profesinė kompetencija sudaro prielaidas tinkamai teikti pedagoginę, specialiąją pedagoginę, socialinę, informacinę pagalbą mokiniams. Mokinių pasiekimai gimnazijoje nuolat stebimi ir analizuojami, todėl išskylantys mokymosi sunkumai yra laiku identifikuojami. Apie pastebėtus mokinio mokymosi sunkumus yra informuojami gimnazijos švietimo pagalbos specialistai bei mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai). Bendradarbiaujant gimnazijos specialistams, pedagogams ir mokinio tėvams (globėjams, rūpintojams) tariamasi dėl mokymosi pagalbos suteikimo.

PRITARTA

Vaiko gerovės komisijos posėdyje

2016-04-18

protokolo Nr. 9